

प्रकृतीनामिति तद्वाक्यं दिष्ट्या जयसीत्यादि अंतरं पश्चात् ॥ १॥ २॥ ३॥ ४॥ ५॥ ६॥ ७॥ ८॥ ९॥ १०॥ ११॥ १२॥ १३॥ १४॥ १५॥ १६॥ १७॥ यत् अस्य कार्यं तच्च भवद्भिः कर्तव्यमित्यर्थः ॥ १८॥ राजानं धृतरा
वैशंपायन उवाच प्रकृतीनां च तद्वाक्यं देशकालोपबृंहितं ॥ श्रुत्वा युधिष्ठिरो राजा सौतरं प्रत्यभाषत ॥ १॥ धन्याः पांडुसुतानूनं येषां ब्राह्मणपुंगवाः ॥ तथ्यान्वा
प्यथवाऽतथ्यान् गुणानाद्दुःसमागताः ॥ २॥ अनुग्राह्या वयं नूनं भवतामिति मेमतिः ॥ यदेवं गुणसंपन्नानस्मान्ब्रूथ विमत्सराः ॥ ३॥ धृतराष्ट्रो महाराजः पिता
मेदैव तं परं ॥ शासनेस्य प्रिये चैव स्थेयं मत्प्रियकांक्षिभिः ॥ ४॥ एतदर्थं हि जीवामि कृत्वा ज्ञातिवधं महत् ॥ अस्य शुश्रूषणं कार्यं मयानित्यमंतं द्रिणा ॥ ५॥ यदि
चाहमनुग्राह्यो भवतां सुहृदां तथा ॥ धृतराष्ट्रे यथा पूर्ववृत्तिवर्ति तुमर्हथ ॥ ६॥ एष नाथो हि जगतो भवतां च मया सह ॥ अस्यैव पृथिवी कृत्स्ना पांडवाः सर्व एव च ॥
॥ ७॥ एतन्मनसि कर्तव्यं भवद्भिर्वचनं मम ॥ अनुज्ञाप्याथ तान् राजायथेष्टं गम्यतामिति ॥ ८॥ पौरजानपदान्सर्वांस्त्विष्टज्यकुरु नंदनः ॥ यौवराज्येन कौंतेयं
भीमसेनमयोजयत् ॥ ९॥ मंत्रे च निश्चये चैव षाड्गुण्यस्य च चिंतने ॥ विदुरं बुद्धि संपन्नं प्रीतिमान्समादिशत् ॥ १०॥ कृताकृतपरिज्ञाने तथा व्यव्यचिंतने ॥
संजयं योजयामास वृद्धं सर्वगुणैर्युतं ॥ ११॥ बलस्य परिमाणे च भक्तवेतनयोस्तथा ॥ न कुलं व्यादिशद्राजा कर्मणां चान्ववेक्षणे ॥ १२॥ परचक्रोपरोधे च दुष्टानां
चावमर्दने ॥ युधिष्ठिरो महाराज फाल्गुनं व्यादिदेश ह ॥ १३॥ द्विजानां देवकार्येषु कार्येष्वन्येषु चैव ह ॥ धौम्यपुरोधसां श्रेष्ठं नित्यमेव समादिशत् ॥ १४॥ सहदे
वं समीपस्थं नित्यमेव समादिशत् ॥ तेन गोप्यो हि नृपतिः सर्वावस्थो विशांपते ॥ १५॥ यान्या नमन्यद्योग्यांश्च येषु येष्विह कर्मसु ॥ तांस्तान् स्तेष्वेव युयुजे प्रीयमा
णो महीपतिः ॥ १६॥ विदुरं संजयं चैव युयुत्सुं च महामतिं ॥ अब्रवीत् परवीरघ्नो धर्मात्मा धर्मवत्सलः ॥ १७॥ उत्थायोत्थाय तत्कार्यं मस्य राज्ञः पितुर्मम ॥ सर्वं भव
द्भिः कर्तव्यं मप्रमत्तैर्यथायथं ॥ १८॥ पौरजानपदानां च यानिकार्याणि सर्वशः ॥ राजानं समनुज्ञाप्य तानि कर्माणि भागशः ॥ १९॥ इति श्रीमहाभारतेशां
तिपर्वणिराजधर्मानु० भीमादिकर्मनियोगे एकचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ४१॥ ॥ ७३॥ वैशंपायन उवाच ततो युधिष्ठिरो राजा ज्ञातीनां ये हता युधि ॥
श्राद्धानि कारयामास तेषां पृथगुदारधीः ॥ १॥ धृतराष्ट्रो ददौ राजा पुत्राणामौर्ध्वदेहिकं ॥ सर्वकामगुणोपेतमन्नं गाश्रधनानि च ॥ २॥ रत्नानि च विचित्राणि म
हार्हाणि महायशाः ॥ युधिष्ठिरस्तु द्रोणस्य कर्णस्य च महात्मनः ॥ ३॥ धृष्टद्युम्नाभिमन्युभ्यां हौडिंबस्य च रक्षसः ॥ विराटप्रभृतीनां च सुहृदामुपकारिणां ॥ ४॥
॥ अनुज्ञाप्य तानि कार्याणि कर्तव्यानीत्यर्थः ॥ १९॥ इति शांतिपर्वणिरा० नैलकंठीये भारतभावादीपे एकचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ४१॥ ॥ ७३॥ ततो युधिष्ठिर इति ॥ १॥ २॥ ३॥ ४॥